

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XV. Beatus vir, cujus est auxilium abs te: ascensiones in corde suo disposuit: in valle lacrymarum, in loco, quem posuit. Ps. 83.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Respondet Timor DEI, quia ista prima est armatura contra quamcunque persecutionem, quæ superveniat, timor scilicet offendendi DEUM, si vincaris. Respondet Pietas, quia ista Timori addit reverentiam, addit respectum, addit amorem filialem. Respondet Scientia, quia ista ostendit summum bonum, si in persecutione firmus consistas, summum malum, si cedas. Respondet Fortitudo, quia ista tribuit animum illam etiam contemnendi. Respondet Consilium, quia istud media suggerit aptiora ad referendam victoriam. Respondet Intellectus, quia iste te illuminat, ut scias opportunè recurrere ad DEUM ad ejus implorandum auxilium. Respondet denique Sapientia, quia ista facit in hoc genere certaminis eâ dexteritate pugnare, quæ sit propria non incipientis, qui vix arma possit tractare, sed du-

ctoris probè exercitati. Dulla enim cuperet Samsonem, quem acriter persequerentur Philistæi, illorum succumbere viribus, septem illi eum refecuit, qui erant symbolum, ut dicent Patres, septem donorum Spiritus Sancti, quæ modo memoravimus. Itaque si abjectè succumbas omni persecutioni, quæ tibi moveatur in servitio Divino, cave, ne hoc ideo contingat, quia dæmon idem in te loquitur, hinc continuò Dominum precatur, dignè te reddat possessione etiam donorum eo gradu, qui te quaerit ad obtinendam hanc Beatitudinem non excellam, quæ est corona communi.

Hoc pro certo habeat omnis, qui velit, quod vita ejus, si in probatione fuerit, coronabitur. Job.

3. v. 21.

X V.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: ascensiones in corde suis deposuit: in valle lacrymarum, in loco, quem posuit. Ps. 125.

1. Considera, si viribus propriis obtinenda tibi forent virtutes illæ, quæ constituunt tot beatitudines nuperrimè expensas, magnam te habiturum consternationis causam, quia nihil ex te ipso potes. Sed spes tua in DEO fundanda est. quo posito quid times? *Beatus vir, cujus est auxilium abs te, audis, quid illi dicat Psalmi-*

sta? quia quisquis DEUM habet auxilium, confidere potest se certiorum ad quamcunque celsitudinem perfectionis etiam altissimæ, quæ est, quæ hisce Beatitudinibus contentetur. Verum est, non prohibere Dominum, quò minus ultra suam auxilium etiam procures opem partem cujusdam ductoris, qui te dirigat in

via tam grandi. & ideo non dicit Psaltes: *Beatus vir, cuius auxilium tu es*, ne existimes ab ipso semper accipiendum auxilium nullo interveniente medio. dicit: *Beatus vir, cuius est auxilium abste*, ut intelligas, DEUM saepe velle prestare tibi per alios auxilium. sed in hoc ipso beatus es: quia DEUS deum semper is est, à quo venit auxilium, etsi non semper sine medio veniat. imò plerumque volet DEUS tibi auxiliari per alios, ita exigente suavi dispositione Providentiæ suæ. Unde sapiens ille Tobias Senior, cum auditus à filio, se nescire viam, quæ ducit in Reges, non respondit: eas sanè: DEUS te amat; huic curæ erit, ut illam invenias. sed dixit: quære aliquem, qui te doceat: *Inquire tibi aliquem fidelem virum, qui eat tecum, salva mercede sua*. Job. s. v. 4. atque hoc est documentum maximi momenti. ne præfidens tibi ingrediaris viam tam grandem, qualis illa est vitæ spiritualis, quasi DEUS ipse per se agere ductorem debeat: *Beatus vir, cuius est auxilium abste*, non: *Beatus vir, cuius auxilium tu es*: quia istud exigere non oportet. DEUM roga, ut, quemadmodum olim misit Angelum, qui duceret juniorem Tobiam, ita & tibi mittat, si non Angelum, saltem hominem maximè Angelicum, qui occurrat in via.

2. Considera, posito auxilio tam præstanti, quale est, quod dicto modo tibi à DEO præstatur, te fortè crediturum, illico attingi posse magnam illam perfectionem, quam desideras, sed erras toto caelo, attinges equidem, at

non nisi pededentim. unde vides etiam de iusto, cuius est à DEO auxilium, non dici: *Volatus in corde suo disposuit*, sed *ascensiones*. quia volare paucis conceditur. atque hæc est causa præcipua, cur tam pauci etiam evadant Sancti. quia plerique cuperent cum D. Paulo quàm primum esse in tertio caelo. & hoc non vult Dominus, vult nos ascendere, non volare. quò majorem det materiam meriti per vim, quam facimus nobis ipsis, dum paulatim nos vincimus, uti fit in ascensu montis ardui. *Venite, & ascendamus ad montem Domini*. Isa. 2. v. 3. Quid meriti habuisset Elias Propheta, si bonus ille Angelus, qui eum incitavit ad eundem usq; in apicem montis Oreb, alas illi commodasset, ut ita loquar, quibus repente eò evolaret? ejus meritum extitit in constantia, quam exercuit dies noctesque continuo incedendo per viam ad eò calamitosam, desertam, longam, qualis erat illa ascendens in montem. Ne putès ergo Patrem tuum spiritualem, licet Angelus fuerit, quasi alas additurum humeris, quibus sine labore ad sanctitatem contendas. satis tibi fit, quòd tale tibi det robur, quale Angelus Eliæ dedit, vi cuius eò possis eluctari, dum velis, modo humano, hoc est, per gradus. & istæ sunt ascensiones, quas audis: *Ascensiones in corde suo disposuit*. ascensiones sunt, non volatus, imò nec saltus.

3. Considera per ascensiones istas, quas Justus in corde suo disposuit, cum quibusdam sapienter intelligi posse Beatitudines nuper explicatas, cum

cum illæ revera sint ascensiones, & ascensiones dispositæ, dum una mirifice disponit ad aliam. Paupertas spiritus, quæ consistit in insigni contemptu bonorum externorum, quæ te remoratur à cultu proprio ad perfectionem, te disponit ad contemptum quoque tui, & ad mortificationem cupiditatum, earum præcipue, quæ magis in te fervent, & ferociunt, & sic facit, ut à Paupertate ascendas ad Mansuetudinem. Mortificatio cupiditatum te disponit majore animi tranquillitate possis, colligere te ipsum ad cogitanda tot mala, quæ patraisti, eaque amaris lacrymis deplorare, & sic facit, ut à Mansuetudine ascendas ad illam cordis compunctionem, quam Christus Luctum appellat. Luctus de tot malis patraisti te disponit, ut ea velis compensare totidem bonis operibus, & sic facit, ut à Luctu ascendas ad ardentem famem Justitiæ. Voluntas operandi bene valde disponit, ut velis etiam amplius præstare, quam stricta obligatione teneris, & sic facit, ut ab ardenti fame Justitiæ ascendas ad exercenda etiam opera meræ misericordiae, hoc est, superaddita debitis, & gratuita. Facere plus boni, quam debeas, te disponit ad accipiendam etiam plus gratiæ, quam aliàs daret DEUS, ad animam à quacunque macula mundandam: & sic facit, ut ab operibus Misericordiae ascendas ad illam maximam cordis mundiciem, ad quam sub mortalis corporis exuviis possit perveniri. Mundare animam, quam fieri potest maxime, ab omni macula, quò propius jungaris

DEO, te disponit, ut à mundicie sub ascendas ad illam eximiam pacem, qua conquiescit, quisquis demerito secutus est apicem perfectionis. Quæ si ergo ascensiones istæ tam aptè dispositæ, ut cernis, nonne fore certitatis extremæ velle à prima humiliter volare ad supremam? oportet ut gradus.

4. Considera, quomodo alicuiusmodi usque ad fastidium tenuissimum, qualis est perfectio Christiana, sine dubio plurimum tribuatur. sed non ideo despondeamus, quia labori cum proportione pariter respondebit, unde sicut, sicut in laboribus gradus sunt maxime, ita sint etiam prætorum, quæ procedunt pulcherrimo ordine proportionate à Christo, ita ut horum quodlibet tantum contineat bona amorem, sed etiam transcendat. sic videlicet nam sanè esse remuneracionem loco promissam à Christo, et in tuum esse Regnum celorum, sed non sufficit, nam opponere forte plurimuleis etiam in terra Regnum coelestis, quo tamen minimè remuneratur, quò desit ejus firma & secunda possessio. Ideo secundo loco videlicet esse possessorem Regni sui caelestis, esse possessorem quasi Regni, et in terra instabili fundati, quæ est magna ejusdant Pyratæ, sed Regni in terra firmam consistentis. & quia magis, qui etiam Regnum in terra regno continent, sed citra consolacionem oblectamenta plurima, quæ accipiunt, præter Christum, & tertio loco ad junguntur

regno tuo non defutura solatia. Et quia multi in regno suo solatiis affluunt non tamen undequaque plenis, quod plurima ipsis desunt, quæ adhuc cuperent, rursus Christus superaddit quarto loco tibi in regno tuo non solum consolationem sed & satietatem adfuturam. Et quia multi sunt, quibus in regno suo contingat fortè latari sed solum pro ratione capacitatis admodum limitatæ, prosequitur Christus, & quinto loco memorat in Regno tuo, ut nihil porro desideres, dandum tibi bonum longè etiam majus, quam intra terminos tui meriti, optare possis ipse, usurpatâ in hunc finem non Justitiâ tantum, sed & Misericordiâ. Et quia multi sunt, qui in Regno suo bonum habent majus merito, sed non iudeo habent summum bonum, quale est videre DEUM, sexto loco promittit Christus, in Regno tuo DEUM clarè videndum, & quia fortè occurrere adhuc possit, DEUM videre non esse tantum, quantum est illius assequi similitudinem perfectam, ulterius procedit Christus, & septimo loco ait te in Regno tuo fore tam similem DEO, quam filius similis esse possit Patri, quæ est similitudo perfectissima, quæ quidem possit obrineri. nonne Christus etiam in præmiis ascensiones suas aptè disposuit? Itaque ne graveris tu quoque eandem disponere in meritis.

5. Considera te sæpe quidem proponere ascensiones istas meritorum in corde tuo, sed non disponere, quia intra te bene designas media, quibus per eas promptius ascendere liceat. unde

audis dicentem Psalmistam: *Beatus vir, cujus est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit. non ait: Proposuit, sed Disposuit.* an putas velle Dominum operari in te sine te? vehementer erras. si hoc ageret, jam non daret auxilium, sed rotum præstaret. Dum igitur de Justo Pfaltes dicit: *Beatus vir, cujus est auxilium abs te,* ostendit vim magnam gratiæ, quæ eum roborat. cum dicit: *Ascensiones in corde suo disposuit,* ostendit necessitatem, quam nihilominus habet, ex parte sua operam jungendi. fac igitur tu quoque quod tuum est. Incipe peculiari quodam studio in his Beatitudinibus exercere te ipsam ordine, quem hic vides præscriptum à Christo. earum sensus meditare, æstima, mitare, & circa eas te ipsum examina, & cum tibi videberis in una aliquantum profecisse, transi ad alteram: ita implebis debitum, quod te stringit ad disponendas ascensiones tuas.

6. Considera in hoc præstando duo documenta maximè necessaria semper esse memori animo recolenda. primum est, ascensiones istas fieri *in valle lacrymarum*, ubi proinde nullam Beatitudinem possis consequi in gradu perfecto, spectaris scilicet innumeris miseriis, distractionibus, perturbationibus, tentationibus, quæ nos undique obfident. ideo noli despondere animum, si videaris nondum attigisse perfectionem. perge tantummodo semper tendere sursum de valle in montem, & pertinges, quantum sufficit. malum tuum est, quod jam progressus ad medium

dium montis retrocedas, & ex abjectione animi te in imam vallem præcipites. Alterum est, has ascensiones faciendas cui libet in loco, quem posuit, hoc est, in loco, quem posuit illi DEVS, ut Augustinus exponit, in statu, inquam, suo, ne igitur facias more quorundam, qui cum nesciant in perfectione gradum facere, semper statum incutant, in quo DEUS illos posuit: & idcirco semper instabiles, semper inquieti, semper vagi cuperent ab uno officio ad aliud, à domo in domum, à monasterio in monasterium transire. sed ô quam hic trassus est error! in quocunque statu magnum invenire est Sanctos, qualis situ non fueris, non statum, sed te ipsum inculca. non hoc ajo, si in ætate

verferis, quâ possis facere botam perfectionem statum, ne facias, quâlibet potest, juxta dotes tuas, optimam. sed dico, si jam elegisti aliquando, gratiam firmus consistas; quia ut ut veritas duo esse, quibus provem ad perfectionem debeas, gratiam DEI, & operam quam tu gratiæ accommodas, pro antè dicebam, nihilominus hoc est in opera tua quidquam repositum fiducia, sed in sola gratia; quæ DEUS concesserit. Quo poteris, non porro vagaris? *Confide in Domino, & mane in loco tuo.* Eccl. 11. v. 1. DEO tam facile est gratiam tibi in uno loco quam in alio largiri.

XVI.

Et erit in tempore illo. scrutabor Jerusalem in lucernis, & visitabo super viros defixos in facibus suis, qui dicunt in cordibus suis, non facies bene Dominus, & non facies male. Soph. 1. v. 12.

Considera per Jerusalem hinc intelligi quamcunque animam Christianam, electam equidem pro habitatione à Christo, sed parum beneficii memorem. Unde eam admonet, ne fidat, quia in tempore illo, hoc est, illo die, quem exigendis mali commissi rationibus præfixit, magno studio eam esset lustraturus: *Scrutabor Jerusalem in lucernis.* Nosti mulierem illam Evangelicam, cum sollicito studio quæsitura esset drachmam amissam, accendisse lucernam. Tale studium, curam-

que sollicitam, vult Dominus accipere etiam in ipso, ex hac sua forma loquendi: quâ dicit se usurum lucernam, et omnia tua opera scrutetur. tui modo dicere lucernam in rebus iniquitatis duplici potissimum fine adhiberi. sive ut videantur, quando rectæ lucernæ, sive ut discernantur, cum peccata sunt minuta, quàm conspicua, ad utrumque Dominus alludit hoc locum. Tu in malo gravi tibi secutirarempromittis, quia, quando est internum, abscondit in profundo cordis, & quando est ex-